

[Marie Hjelmer.]

maal, at Lejerne ikke bør prigsives til Udnyttelse, selv om Tiderne bliver mere normale, end de er nu.

Det Lovforslag om en permanent Lov paa dette Omraade, som den højtærede Indenrigsminister har stillet i Udsigt, imødeser jeg med Glæde, idet jeg er overbevist om, at Udviklingen vil vise, at det er nødvendigt at fastlægge bestemte Regler for Forholdet mellem Ejer og Lejer, Regler, som øver Ret til begge Sider. Det er næppe nogens Mening og aldeles ikke vor, at Grundejerne ikke skal have en rimelig Leje af deres Ejendomme.

Hermed skal jeg paa det bedste anbefale det foreliggende Lovforslag til det høje Landstings Vedtagelse.

Indenrigsministeren (Dahlggaard): I den Tale, som det ærede 5te Medlem for 4de Kreds (Stensballe) holdt her i Dag, fremdrog han Spørgsmaalet om Gennemførelse af en Lov, som kunde tilskynde til Ombygning og Deling af Lejligheder, bl. a. her i København, idet han sagde, at Landstinget havde vist Interesse for Sagen. Det ærede Medlem ved jo, at allerede i September i Fjor fremsatte jeg i Folketinget i Overensstemmelse med de Løfter, jeg havde givet Landstinget i forrige Samling, et Lovforslag angaaende hele dette Forhold, og da det ikke blev færdigbehandlet i September, fremsatte jeg det igen, saa snart den ordinære Rigsdag var traadt sammen. I det Udvalg, der har behandlet det, har Venstres og de Konservatives Repræsentanter imidlertid ikke villet gaa med til den Støtte til Omdannelse af store Lejligheder, som jeg havde foreslaaet. Man har forlangt, at den Procentdel af Værdien, man skulde kunne gaa op til med Laanene, skulde sættes ned. Under disse Forhold vilde jeg ikke være med til at fremme Lovforslaget, hvad jeg meddelte de to Partiers Repræsentanter i Folketingets Udvalg. Derefter har jeg foranlediget, at Arbejdsløshedsraadet har behandlet hele Spørgsmaalet om Igangsættelse af Arbejde ved Nyinstalleringer i Boliger og ved Omdannelse i det hele taget af gamle Lejligheder; og efter at Arbejdsløshedsraadet har afgivet en Betænkning, er jeg for nogle Dage siden atter gaaet til Folketingsudvalget med Forslag i Overensstemmelse dermed. Saa vidt jeg kan skønne, er det heller ikke de to Partiers Mening at ville fremme dette, men det kan jeg dog ikke med Bestemthed sige noget om.

Den Tale, den ærede Ordfører (Fritze Teisen) holdt her i Dag vedrørende den

foreliggende Sag, var, tror jeg, jeg kan sige, en overmaade oplysende Tale. Den ærede Ordfører sagde udtrykkeligt, at det utvivlsomt i mangfoldige Tilfælde ikke vilde være retfærdigt at sætte Huslejen op, og derfor rettede hun en indtrængende Appel til Grundejerne om at vise Resignation og undlade at gaa til en saadan Huslejestigning. Med andre Ord, selve det ærede Medlems Tale var en Indrømmelse af, at Grundejerne, hvis de ønsker det, i dette Øjeblik kan gaa til en Husleje-forhøjelse. Lad os nu tænke os, at det ærede Medlem fik Held med sin Appel til Grundejerne. Jeg tror ganske vist ikke, det vil ske, idet jeg mener, at de almindelige økonomiske Synspunkter, som følges af en Stand paa et saadant Omraade, ikke vil lade sig paavirke af Formaninger fra det ene eller det andet Tings Side, man vil handle, saaledes som man ellers vilde have handlet; men lad os tænke os, at en betydelig Del af de københavnske Grundejere rettede sig efter denne Henstilling, det vil altsaa sige de rimelige, de retsindige Grundejere, de, som ikke ønsker at øve nogen Uretfærdighed. Hvad vilde Følgen saa blive? Følgen vilde blive, at Lejerne i disse Grundejeres Ejendomme ikke blev sat op i Leje, hvilket derimod vilde ske med Lejerne i de Ejendomme, som tilhører, jeg kan godt bruge Udtrykket „Hajerne“, for man har jo ikke nødig at lægge Skjul paa, at den københavnske Grundejerstand som i øvrigt enhver Stand har sine Hajer. Grundejere af denne Kategori vilde udnytte Situationen fuldt ud, kun de rimelige, de, som ønsker absolut at holde sig paa den rigtige Side, vilde ikke gøre det. En Lovgivning af denne Art er vist det, det ærede Medlem kalder, at man ser paa det heles Vel i Modsætning til den enkeltes.

Jeg modtog i Dag blandt den Post, jeg hver Dag faar vedrørende disse Forhold, et Brev fra en konservativ fhv. Militær, som, selvfølgelig med Navns Nævnelse, giver en Skildring af, hvordan han er ude for en af disse Hajer, hvordan han staar over for et Krav, som man ikke engang har villet tage tilbage, saa længe Lovforslaget ikke var færdigbehandlet her i Tinget, om en øjeblikkelig Forhøjelse af Lejen med 20 pCt.

Det ærede Medlems Henstilling viser Urimeligheden i Partiets Standpunkt: Værnet omkring de daarlige Grundejere, Appellen, som kun kan tænkes fulgt af de bedste. Men der er ganske vist ikke noget at sige til, at det ærede Medlem drager saadanne Slutninger, som hun aabenbart gør, naar det ærede Medlem ogsaa er i Stand til som